

ואף על גב שכלם קשר אחד, הנשמה עולה למעלה לתוף נביעת הבאר. הרוח נכנסת לגן עדן כמו שלמעלה. הנפש מתישבת בתוף הקבר.

ואם תאמר, הנפש למעלה שמתישבת בתוף הגוף בקבר, איפה הוא הקבר? אלא בתוף אותה קלפה קשה, ולכן נפש כמו זו שלמטה, והכל זה כמו זה, ולכן שלש דרגות נפרדות, והן קשר אחד וסוד אחד. ובכל זמן שהעצמות נמצאות בתוף הקבר, הנפש הזו נמצאת שם. פאן יש סוד ליודעי דרך האמת יראי חטא. בשעה שהנשמה מתעשרת למעלה בתוף העטרה הקדושה, והרוח עומדת באור עליון בשבתות וחדשים וזמנים - הנפש הזו, בשעה שהרוח יורדת מתוף האור העליון לדור בגן עדן מאיר ונוצץ, היא עומדת בתוף הקבר ומתגלמת בדיוקן שהיה בתוף הגוף בתחלה, וכל אותן עצמות עולות באותו דיוקן, ומשפחות ומורות לקדוש-ברוך-הוא. זהו שכתוב (תהלים לה) כל עצמתי תאמרנה ה' מי כמוך. לא כתוב אומרות, אלא תאמרנה.

ואלמלא נתנה רשות לעין לראות, היתה רואה בלילה כשנכנסת (בשיצאת) שבת ולילות חדשים וזמנים כמו דמיות על גבי הקברים מורות ומשפחות את הקדוש ברוך הוא. אבל טפשות בני האדם מעפכת אותם שלא יודעים ולא משגיחים על מה עומדים בעולם הזה, ולא חוששים להשגיח בכבוד המלך העליון בעולם הזה, כל שכן להשגיח בכבוד אותו העולם, ועל מה עומד, ואיך הדברים מתפרשים.

ביום ראש השנה, כשהעולם נדון וכסא הדין עומד למלך העליון לדון את העולם, כל נפש ונפש

דכלהו קשורא חדא, נשמה סלקא לעילא, גו נביעו דבירא. רוח עאל בגנתא דעדן, כגוונא דלעילא. נפש אתישבא גו קברא.

ואי תימא, נפש לעילא, דאתישבת גו גופא בקברא, אן הוא קברא. אלא גו ההוא קליפה תקיפא, ועל דא, נפש כגוונא דא לתתא, וכלא דא כגוונא דא. ובגין כך, תלת דרגין מתפרשן, ואינון קשורא חדא ורזא חדא. ובכל זמנא דגרמי אשתכחו גו קברא, האי נפש אשתכחת תמן. רזא הכא לאינון דידעי ארח קשוט, דחלי חטאה. בשעתא דנשמתא מתעטרא לעילא, גו עטרא קדישא, ורוחא קאים בנהירו עלאה, בשפתי וירחי וזמני, האי נפש בשעתא דרוח נחתא מגו נהירו עלאה, לדיירא בגנתא דעדן נהיר ונציץ, איהו קיימא גו קברא ואתגלימת בדיוקנא, דהות גו גופא בקדמיתא, וכל אינון גרמי בההוא דיוקנא סלקן, ומשבחאן ואודן לקודשא בריך הוא, דא הוא דכתיב, (תהלים לה) כל עצמותי תאמרנה יי' מי כמוך. אומרות לא פתיב, אלא תאמרנה.

ואלמלאי אתיהיב רשו לעינא למחמי ורחמי בליליא דעיל (נ"א דנפיק) שבתא, ולילי ירחי וזמני, בדיוקנין על גבי קברי, אודן ומשבחן לקודשא בריך הוא. אבל טפשו דבני נשא, קא מעפכא להו, דלא ידעין, ולא משגיחין על מה קיימין בהאי עלמא, ולא חששין לאשגחא ביקרא דמלכא עלאה בהאי עלמא, כל שפן לאשגחא ביקרא דההוא עלמא, ועל מה קיימא, ואיך מתפרשן מלין. ביומא דראש השנה, דעלמא אתדן, וכרסניא דדינא קיימא, לגבי מלכא עלאה,

משוטטות ומבקשות רחמים על החיים. בלילה שיוצא יום הדין, הולכות ומשוטטות לשמע ולדעת מהו הדין שנדון על העולם, ולפעמים שמודיעות במראה לחיים, כמו שנאמר (איוב א) בחלום חזיון לילה בנפל תרדמה על אנשים וגו', אז יגלה און אנשים ובמסרם יחתם. מה זה מסרם? זו הנפש, שעומדת וחותמת לאנשים דברים לקבל מוסר.

בפירכה האחרון של החג, שיוצאים הפתקים מבית המלך, ואותו צל מוסר מבני הנגרעים של העולם הזה אותה נפש שאמרנו הולכת ומשוטטת, וממנה אחד שוטר, בסוד חקוק בטבעת בכתב מפרש, ידומיע"ם, שפוקד בכתב של זיו החקוק ובתוף מראות עליונים יורד באותו לילה, וכמה אלף אלפים ורבוא רבבות עמו, ונוטלים אותו צל מכל אחד ואחד ומעלים אותו למעלה.

ואותה נפש שאמרנו הולכת ומשוטטת ורואה את אותו צל, ושבה למקומה לתוף הקבר, ומכריזה לשאר המתים: פלוני יבא אלינו, פלוני יבא אלינו. אם צדיק טוב הוא - פלם שמחים. ואם לא - פלם אומרים אוי. כשמעלים אותו צל, מעלים אותו לאותו עבד נאמן ששמו מטטרו"ן, ונוטל אליו אותו הצל ומעלה אותו למקומו, כמו שנאמר (איוב ז) כעבד ישאף צל. ישאף צל ודאי.

מאותה שעה ואילך מתקן מקום לאותה נשמה של אותו איש, ומקום לרוח בגן עדן, ומקום לנפש למנוחה ולהנאה בשעה שמשוטטת והולכת, משום שיש נפש שאין לה מנוחה, ויש נפש שמתפלה עם הגוף.

למידן עלמא. כל נפש ונפש משטטן, ובעאן רחמי על חיי. בליליא דנפקא יומא דדינא, אזלין וקא משטטין למשמע ולמנדע מאן הוא דינא דאתדן על עלמא, ולזמנין דקא מודיעין בחדווא לחיאי, כמה דאת אמר (איוב לג) בחלום חזיון לילה בנפול תרדמה על אנשים וגו', אז יגלה און אנשים ובמוסרם יחתום. מאי מוסרם. דא נפש, דאיהי קיימא וחתים לבני נשא מלין, לקבלא מוסר.

בפיראי בתראה דחגא, דקא נפקן פתקין מפי מלכא, ויהוא צל אעדיאו מבני גריעו דהאי עלמא, ההוא נפש דקאמרן, אזלא (דף קמ"ב ע"ב) ומשטטא, וחד ממנא סרכא, ברוא גליפא בעזקא בכתב מפרש, ידומיע"ם, דפקיד בכתב דזיוא גליפא, ובגו חזוון עלאין. ביהוא ליליא נחית, וכמה אלף אלפין ורבוא רבוון עמיה, ונטלין לההוא צל מכל חד וחד, וסלקין, ליה לעילא.

וההיא נפש דקאמרן, אזלא ומשטטא וחקמא לההוא צל, ותב לאתריה גו קברא, וקא מכרזת לשאר מתייא, פלוני אתי לגבן, פלוני אתי לגבן. אי זכאה טבא איהו, פלהו חדאן, ואי לאו, פלהו אמרי ווי. פד סלקין ההוא צל, סלקין ליה לגבי ההוא עבד מהימן, דשמיה מטטרו"ן, ונטיל ההוא צל לגביה, וסליק ליה לאתריה, כמה דאת אמר, (איוב ז) כעבד ישאף צל, ישאף צל ודאי.

מההיא שעתא ואילך, מתתקנא דוכתא לההיא נשמה דההוא בר נש, ודוכתא לרוח בגנתא דעדן. ודוכתא לנפש לנייחא ולאיתהנאה, בשעתא דמשטטא ואזלא. בגין דאית נפש דלית לה נייחא. ואית נפש דאישתציאת עם גופא.